

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ДУ «ТМО МВС України
по Одеській області»

26.12.2024 № 107

ПОРЯДОК

організації роботи з викривачами та розгляду повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень ЗУ «Про запобігання корупції» в ДУ «ТМО МВС України по Одеській області»

1. Загальні положення

1.1. Цей порядок розроблено на виконання вимог статей 1, 53, 53¹-53⁹ Закону України «Про запобігання корупції» (далі - Закон), Антикорупційної програми ДУ ТМО (далі — Антикорупційна програма) та відповідно до Практичного посібника по роботі з викривачами для уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) з питань запобігання та виявлення корупції, виданого НАЗК у 2023 році.

1.2. Цей порядок визначає внутрішні процедури і механізми прийняття та розгляду (перевірки) повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень ЗУ «Про запобігання корупції» (далі – повідомлень), з метою забезпечення оперативного реагування на виявлені факти можливих корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону чи вимог та стандартів Антикорупційної програми, допущених посадовими особами ДУ ТМО, а також порядок інформування спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції (в разі підтвердження інформації) та викривача за результатами перевірки повідомлення, захист трудових прав викривача.

1.3. В цьому Порядку терміни вживаються у значенні наведених у Законах України «Про запобігання корупції», «Про інформацію», «Про звернення громадян», «Про доступ до публічної інформації», «Про захист персональних даних».

1.4. Уповноважений з антикорупційної діяльності ДУ ТМО здійснює співпрацю з особами, котрі повідомляють про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону чи вимог і стандартів Антикорупційної програми, забезпечує дотримання трудових прав викривачів.

2. Засади та принципи організації роботи з повідомленнями

2.1. Організація роботи з повідомленнями про корупцію здійснюється на таких засадах:

- 1) знання та обізнаність: інформування про можливість подати повідомлення та повноваження органу щодо його розгляду;
- 2) доступність: забезпечення безперешкодного доступу для подання повідомлення та зручності процесу подання таких повідомлень;
- 3) довіра: інформування викривачів про їхні права та гарантії захисту, у тому числі трудових прав, виконання державних гарантій захисту;
- 4) відповідальність: забезпечення керівництвом ДУ ТМО роботи з повідомленнями;
- 5) ефективність: реагування на випадки порушення вимог Закону;
- 6) прозорість: інформування викривачів про результати розгляду повідомлень;
- 7) аналіз та вивчення: систематичний перегляд і коригування організації роботи з повідомленнями.

2.2. Принципи організації роботи з повідомленнями про порушення вимог Закону:

- 1) добросовісність: діяльність працівників ДУ ТМО, що базується на виконанні посадових обов'язків відповідно до вимог Закону України «Про запобігання корупції» та загальновизнаним етичним нормам;
- 2) захист прав викривачів: працівники ДУ ТМО, які мають доступ до відповідних повідомлень, повинні розуміти ризики для викривачів, пов'язані з поданням повідомлення, а також подальшим встановленням фактів порушення вимог Закону;
- 3) конфіденційність: працівникам ДУ ТМО, що залучені до процесу роботи з повідомленнями, забороняється розголошувати або використовувати в інший спосіб у своїх інтересах інформацію, що міститься у повідомленні, а також будь-яку іншу інформацію, пов'язану з прийняттям та розглядом повідомлення, крім випадків, встановлених Законом.
- 4) зворотній зв'язок: рекомендується підтримувати зв'язок з викривачем, навіть у випадку, коли таке повідомлення подане анонімно (за наявності інформації про контакти викривача);
- 5) неупередженість: забезпечення розгляду повідомлення про корупцію по суті та без жодних упереджень, які можуть виникати за результатами попередніх контактів викривача з працівниками ДУ ТМО;
- 6) об'єктивність: надання повної і об'єктивної оцінки одержаній під час розгляду повідомлення про корупцію інформації, а також результатам такої перевірки;
- 7) рівність: забезпечення однакового ставлення до всіх викривачів незалежно від їх віку, статі, національної приналежності, віросповідання тощо.

3. Подання повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону

3.1. Начальник Установи та уповноважений з антикорупційної діяльності забезпечують функціонування в ДУ «ТМО МВС України по Одеській області» внутрішніх каналів повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень вимог Закону та вимог Антикорупційної програми.

3.2. Викривач самостійно визначає, які канали використовувати для повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону, а саме: внутрішні, регулярні або зовнішні канали.

3.2. Викривачі можуть надавати повідомлення (у тому числі і анонімні) за допомогою внутрішніх каналів, а саме:

- спеціальна телефонна лінія - (063) 113-92-63, (048) 793-35-74.
- засіб електронного зв'язку - anticor.tmo.mvs.od@ukr.net.
- під час особистого прийому уповноваженого з антикорупційної діяльності в будні з 9.00 до 16.00., м. Одеса, провулок Каркашадзе, 3, каб. №301.
- через поштову скриньку скриньки, яка розміщена на першому поверсі ДУ «ТМО МВС України по Одеській області».
- через офіційний веб-сайт ДУ «ТМО МВС України по Одеській області» <https://health.mvs.gov.ua/odesa> (за допомогою електронної форми "Повідомити про корупцію").
- через відкритий для цілодобового доступу Єдиний портал повідомлень викривачів.

3.3. Вимоги до повідомлень (у тому числі анонімних) про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону та порядок їх розгляду визначаються Законом України «Про запобігання корупції».

3.4. Інформація, наведена у повідомленні має містити фактичні дані, що вказують на можливе вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, інших порушень Закону, які можуть бути перевірені.

3.5. Повідомлення, яке не містить інформації про корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення, інше порушення вимог Закону, розглядається відповідно до Закону України «Про звернення громадян».

3.6. Повідомлення може бути подано викривачем без зазначення авторства (анонімно) будь-яким способом із зазначених у пункті 3.2. цього розділу.

3.7. Повідомлення може бути як письмовим, так і усним, подане як окремою особою (індивідуальне), так і групою осіб (колективне).

3.8. Усне повідомлення викладається викривачем (викривачами) на особистому прийомі уповноваженого з антикорупційної діяльності та/або з використанням засобів телефонного зв'язку.

4. Прийняття та реєстрація повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону

4.1. Повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону чи вимог і стандартів Антикорупційної програми, які надходять від викривача особисто до Установи з використанням засобів поштового зв'язку, електронної пошти, призначеної для отримання кореспонденції, обліковуються в канцелярії Установи, з подальшою їх передачею на розгляд начальникові Установи.

Працівники канцелярії Установи попереджаються про відповідальність за розголошення інформації, що міститься у повідомленнях.

4.2. Повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону чи вимог і стандартів Антикорупційної програми, які надходять до уповноваженого з антикорупційної діяльності під час особистого прийому, через спеціальну телефонну лінію, засобами електронного зв'язку, через офіційний веб сайт, обліковуються у Журналі повідомлень про конфлікт інтересів та порушення вимог Антикорупційної програми, вчинення корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаних з корупцією.

4.3. Повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону отримана будь-яким із перелічених способів, вноситься начальником або уповноваженим з антикорупційної діяльності до Єдиного порталу повідомлень викривачів не пізніше наступного робочого дня з моменту її отримання.

4.4. При використанні особою зовнішніх каналів здійснення повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону внесення інформації до Єдиного порталу повідомлень викривачів здійснюється не пізніше наступного робочого дня з моменту її виявлення уповноваженим з антикорупційної діяльності.

4.5. Уповноважений з антикорупційної діяльності та працівники канцелярії під час реєстрації вхідних документів та їх попереднього розгляду обов'язково звертають увагу на те, що інформація, викладена у повідомленні, має містити фактичні дані, що підтверджують можливе вчинення конкретним працівником Установи, корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, іншого порушення Закону, які можуть бути перевірені.

5. Розгляд повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону

5.1. Відповідно до ч.3 ст.53² Закону повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, здійснене через зовнішні або внутрішні канали повідомлення такої інформації, підлягає попередньому розгляду уповноваженою особою у строк не більше **10 робочих днів** з дня внесення цієї інформації до Єдиного порталу повідомлень викривачів.

5.2. У разі якщо під час попереднього розгляду повідомлення встановлено, що воно не відповідає вимогам Закону України «Про запобігання корупції» (*не містить фактичних даних, які б можуть бути перевірені*), його подальший розгляд здійснюється у порядку, визначеному для розгляду звернень громадян, про що інформується особа, яка здійснила повідомлення. У такому випадку виконавцем повідомлення слід визначити відповідний структурний підрозділ.

5.3. У разі якщо під час попереднього розгляду повідомлення встановлено, що воно не належить до компетенції Установи, подальший розгляд такого повідомлення припиняється, про що інформується особа, яка здійснила повідомлення, з одночасним роз'ясненням щодо компетенції органу або юридичної особи, уповноважених на здійснення розгляду чи розслідування фактів, викладених у повідомленні.

5.4. У разі якщо наведена у повідомленні інформація стосується уповноваженого з антикорупційної діяльності Установи, порядок розгляду такого повідомлення визначається начальником Установи.

У разі якщо повідомлення містить інформацію про вчинення уповноваженою особою корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, начальник Установи зобов'язаний у межах своїх повноважень вжити заходів щодо припинення такого правопорушення та негайно, **протягом 24 годин**, письмово повідомити про його вчинення спеціально уповноважений суб'єкт у сфері протидії корупції.

Про результати розгляду повідомлення обов'язково інформується особа, яка здійснила повідомлення.

5.5. У разі якщо наведена у повідомленні інформація стосується начальника Установи, таке повідомлення уповноважений з антикорупційної діяльності у **триденний строк** надсилає суб'єкту, уповноваженому здійснювати розгляд чи розслідування фактів, викладених у повідомленні, про що інформується особа, яка здійснила повідомлення.

Таким суб'єктом може бути керівник органу вищого рівня, спеціально уповноважений суб'єкт у сфері протидії корупції (органи прокуратури, НПУ, НАЗК, НАБУ, ДБР).

5.6. У разі якщо в ході проведення попереднього розгляду виявляються ознаки корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією, матеріали передаються відповідному спеціально уповноваженому суб'єкту у сфері протидії корупції або Державному бюро розслідувань.

При цьому відповідно до ч. 6 ст. 53 Закону посадові і службові особи організацій у разі виявлення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення чи одержання повідомлення про вчинення такого правопорушення працівниками відповідної організації зобов'язані у межах своїх повноважень вжити заходів щодо припинення такого правопорушення та негайно, протягом 24 годин, письмово повідомити про його вчинення спеціально уповноважений суб'єкт у сфері протидії корупції (з урахуванням положень ст. 216 КПК України та ст. 255 КУпАП).

Повідомлення спеціально уповноваженого суб'єкта у сфері протидії корупції може бути здійснено як при отриманні повідомлення, так і при виявленні порушень під час попереднього розгляду такого повідомлення (за результатами проведеної перевірки чи розслідування викладених у повідомленні фактів).

5.7. У разі непідтвердження фактів, викладених у повідомленні, керівник або працівник уповноваженого підрозділу (уповноважена особа), відповідальна за проведення попереднього розгляду, може підготувати висновок (довідку, доповідну або службову записку) на ім'я керівника органу про те, що викладені у повідомленні відомості не підтвердились.

5.8. У разі якщо за результатами попереднього розгляду повідомлення викладена у ньому інформація підтверджується, винні особи притягаються до дисциплінарної відповідальності уповноваженим на це суб'єктом відповідного органу або юридичної особи.

5.9. Дисциплінарне провадження за повідомленням проводиться у строк не більше **30 днів** з дня завершення попереднього розгляду. Якщо в зазначений строк перевірити повідомлену інформацію неможливо, строк дисциплінарного провадження може бути продовжено до **45 днів**. Повторне продовження строку внутрішньої перевірки не допускається.

5.10. Особі, яка здійснила повідомлення, надається детальна інформація про результати попереднього розгляду, а також дисциплінарного провадження (якщо воно проводилося) у **триденний строк** з дня завершення відповідного розгляду чи провадження.

6. Порядок перевірки повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону

6.1. Відповідальною особою за проведення перевірок (розслідувань) повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону чи вимог і стандартів Антикорупційної програми є уповноважений з антикорупційної діяльності.

Уповноважений з антикорупційної діяльності організовує та забезпечує виконання заходів, спрямованих на отримання інформації та первинних документальних матеріалів з метою підтвердження або спростування наявності ознак корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, вимог і стандартів Антикорупційної програми в повідомленні.

7. Права та гарантії захисту викривача

7.1. Права викривача виникають з моменту повідомлення інформації про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону.

7.2. Викривач має право:

- 1) бути повідомленим про свої права та обов'язки, передбачені Законом;
- 2) подавати докази на підтвердження своєї заяви;
- 3) отримувати від уповноваженого органу, до якого він подав повідомлення, підтвердження його прийняття і реєстрації;
- 4) давати пояснення, свідчення або відмовитися їх давати;
- 5) на безоплатну правову допомогу у зв'язку із захистом прав викривача;
- 6) на конфіденційність;
- 7) повідомляти без зазначення відомостей про себе (анонімно);
- 8) у разі загрози життю і здоров'ю на забезпечення безпеки щодо себе та близьких осіб, майна та житла або на відмову від таких заходів;
- 9) на відшкодування витрат у зв'язку із захистом прав викривачів, витрат на адвоката у зв'язку із захистом прав особи як викривача, витрат на судовий збір;
- 10) на винагороду у визначених законом випадках;
- 11) на отримання психологічної допомоги;
- 12) на звільнення від юридичної відповідальності у визначених законом випадках;
- 13) отримувати інформацію про стан та результати розгляду, перевірки та/або розслідування за фактом повідомлення ним інформації.

7.3. Права та гарантії захисту викривачів поширюються на близьких осіб викривача.

7.4. Крім передбачених законом гарантій захисту викривача, у зв'язку зі здійсненням повідомлення про можливі факти корупційних правопорушень, з метою захисту викривачів додатково вживаються заходи для попередження дискримінації викривачів, порівняно з іншими працівниками Установи, недопущення зміни їх посадових обов'язків, залякування чи будь-яких інших форм психологічного чи матеріального впливу.

8. Захист трудових прав викривача

8.1. Викривачу, його близьким особам не може бути відмовлено у прийнятті на роботу, їх не може бути звільнено чи примушено до звільнення, притягнуто до дисциплінарної відповідальності чи піддано з боку керівника або роботодавця іншим негативним заходам впливу (переведення, атестація, зміна умов праці, відмова у призначенні на вищу посаду, зменшення заробітної плати тощо) або загрози таких заходів впливу у зв'язку з повідомленням про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону.

До негативних заходів також належать формально правомірні рішення і дії керівника або роботодавця, які носять вибірковий характер, зокрема, не

застосовуються до інших працівників у подібних ситуаціях та/або не застосовувалися до працівника у подібних ситуаціях раніше.

8.2. У разі відсторонення працівника, який є викривачем, від виконання трудових обов'язків не з його вини оплата праці на період відсторонення здійснюється в розмірі середньої заробітної плати працівника за останній рік.

8.3. Викривачу, його близьким особам не може бути відмовлено в укладенні чи продовженні договору, трудового договору (контракту), наданні адміністративних та інших послуг у зв'язку з повідомленням про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень. Забороняється створювати перешкоди викривачу, його близьким особам у подальшому здійсненні ними їх трудової, професійної, господарської, громадської, наукової або іншої діяльності, проходженні ними служби чи навчання, а також вживати будь-яких дискримінаційних заходів у зв'язку з повідомленням про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону.

8.4. Викривачу, його близьким особам, права яких порушені всупереч положенням частин першої - третьої статті 53⁴ Закону, гарантується поновлення їх порушених прав.

8.5. Викривач, його близькі особи, звільнені з роботи у зв'язку з повідомленням про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, підлягають негайному поновленню на попередній роботі (посаді), а також їм виплачується середній заробіток за час вимушеного прогулу, але не більш як за один рік. Якщо заява про поновлення викривача, його близької особи на роботі (посаді) розглядається більше одного року не з їхньої вини, їм виплачується середній заробіток за весь час вимушеного прогулу.

8.6. Викривач, його близькі особи, переведені на іншу постійну нижчеоплачувану роботу (посаду) у зв'язку з повідомленням про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, підлягають негайному поновленню на попередній роботі (посаді), а також їм виплачується різниця в заробітку за час виконання нижчеоплачуваної роботи, але не більш як за один рік. Якщо заява про поновлення викривача, його близької особи на роботі розглядається більше одного року не з їхньої вини, їм виплачується середній заробіток за весь час вимушеного прогулу.

8.7. У разі наявності підстав для поновлення на роботі працівника, звільненого у зв'язку із здійсненням ним, його близькою особою повідомленням про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, та за його відмови від такого поновлення йому виплачується грошова компенсація у розмірі шестимісячного середнього заробітку, а в разі неможливості поновлення - у розмірі дворічного середнього заробітку.

9. Право викривача на конфіденційність та анонімність

9.1. Будь-яке повідомлення є конфіденційним, навіть якщо особа не є викривачами у розумінні норм Закону.

9.2. Заборонено розкривати інформацію про особу викривача, його близьких осіб або інші дані, які можуть ідентифікувати особу викривача, його близьких осіб, третім особам, які не залучаються до розгляду, перевірки та/або розслідування повідомлених ним фактів, а також особам, дій або бездіяльності яких стосуються повідомлені ним факти, крім випадків, установлених законом.

9.3. У разі якщо законом дозволяється без згоди викривача ухвалення обгрунтованого рішення про розголошення інформації про викривача або інформації, яка може ідентифікувати особу викривача, викривач повинен бути повідомлений про це не пізніше ніж за 18 робочих днів до дня розкриття відповідної інформації шляхом вручення йому повідомлення про ухвалення відповідного рішення під розписку. У повідомленні про розкриття інформації про особу викривача має бути вказано коло осіб, яким буде розголошена інформація, а також підстави такого розголошення.

9.4. За незаконне розкриття відомостей про викривача настає відповідальність, передбачена законом.

10. Право викривача на отримання інформації

10.1. Викривач має право отримувати інформацію про стан та результати розгляду, перевірки та/або розслідування у зв'язку із здійсненим ним повідомленням про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону.

10.2. Інформація, надається викривачу за його заявою особою, відповідальною за розгляд, проведення перевірки та/або розслідування у зв'язку із здійсненим викривачем повідомленням про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, не пізніше п'яти днів після отримання заяви, а також за кінцевими результатами розгляду, перевірки та/або розслідування.

11. Винагорода викривачу

11.1. Право на винагороду має викривач, який повідомив про корупційний злочин, грошовий розмір предмета якого або завдані державі збитки від якого у п'ять тисяч і більше разів перевищують розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб, установленого законом на час вчинення злочину.

11.2. Розмір винагороди становить 10 відсотків від грошового розміру предмета корупційного злочину або розміру завданих державі збитків від злочину після ухвалення обвинувального вироку суду. Розмір винагороди не може перевищувати трьох тисяч мінімальних заробітних плат, установлених на час вчинення злочину.

11.3. У випадках повідомлення декількома викривачами різної інформації про один і той самий корупційний злочин, у тому числі інформації, що доповнює відповідні факти, розмір винагороди розподіляється у рівних частинах між такими викривачами.

12. Повноваження уповноваженого з антикорупційної діяльності у сфері захисту викривачів

12.1. Уповноважений з антикорупційної діяльності відповідальний за реалізацію повноважень із захисту викривачів.

12.2. До повноважень уповноваженого з антикорупційної діяльності у сфері захисту викривачів належать:

- організація роботи внутрішніх каналів повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, отримання та організація розгляду повідомленої через такі канали інформації;
- співпраця з викривачами, забезпечення дотримання їхніх прав та гарантій захисту, передбачених законом;
- надання працівникам Установи методичної допомоги та консультацій щодо повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону та захисту викривачів, проведення внутрішніх навчань з цих питань.

12.3. На виконання повноважень у сфері захисту викривачів уповноважений з антикорупційної діяльності має право:

- витребувати від інших структурних підрозділів ДУ ТМО документи, у тому числі ті, що містять інформацію з обмеженим доступом (крім державної таємниці), та робити їх копії;
- викликати та опитувати осіб, дій або бездіяльності яких стосуються повідомлені викривачем факти, у тому числі начальника Установи, заступників начальника Установи;
- звертатися до Національного агентства щодо порушених прав викривача, його близьких осіб;
- вносити подання начальнику Установи про притягнення винних осіб до дисциплінарної відповідальності за порушення Закону;
- виконувати інші визначені законом повноваження, спрямовані на всебічний розгляд повідомлень викривачів та захист їхніх прав та свобод.

Уповноважений з антикорупційної діяльності до повноважень якого належить організація роботи внутрішніх каналів повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону, отримання, та організація розгляду повідомленої через них інформації, співпраця з викривачами, підзвітні і відповідальні у своїй діяльності лише перед начальником Установи.

13. Контроль за дотриманням порядку перевірки повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону

13.1. Контроль за дотриманням вимог цього Порядку здійснюється уповноваженим з антикорупційної діяльності та начальником Установи.

13.2. Уповноважений з антикорупційної діяльності проводить моніторинг виконання в Установі вимог щодо організації роботи із повідомленнями про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону.

14. Відповідальність

14.1. За порушення цього Порядку, невиконання під час отримання, обробки та ухвалення рішень за повідомленнями про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, інших нормативно-правових актів винні особи притягаються до передбаченої чинним законодавством відповідальності.

Уповноважений з антикорупційної діяльності ДУ «ТМО МВС по Одеській області»

Вікторія ГРИНШИНА

ПЕРЕЛІК

корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, за які законом встановлено кримінальну/адміністративну/дисциплінарну відповідальність, визначення підслідності кримінальних правопорушень

Перелік корупційних правопорушень, за вчинення яких передбачено кримінальну відповідальність

Відповідно до примітки до статті 45 Кримінального кодексу України корупційними злочинами, у випадку їх вчинення шляхом зловживання службовим становищем, згідно з цим Кодексом вважаються злочини, передбачені:

- статтею 191 (привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем);

- статтею 262 (викрадення, привласнення, вимагання вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживанням службовим становищем);

- статтею 308 (викрадення, привласнення, вимагання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів чи заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем);

- статтею 312 (викрадення, привласнення, вимагання прекурсорів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем);

- статтею 313 (викрадення, привласнення, вимагання обладнання, призначеного для виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів, чи заволодіння ним шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем та інші незаконні дії з таким обладнанням);

- статтею 320 (порушення встановлених правил обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів);

- статтею 357 (викрадення, привласнення, вимагання документів, штампів, печаток, заволодіння ними шляхом шахрайства чи зловживання службовим становищем або їх пошкодження);

- статтею 410 (викрадення, привласнення, вимагання військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем).

Згідно з приміткою до статті 45 Кримінального кодексу України також корупційними злочинами, відповідно до цього Кодексу, вважаються злочини передбачені:

- статтею 210 (нецільове використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень

або з їх перевищенням);

- статтею 354 (підкуп працівника підприємства, установи чи організації);
- статтею 364 (зловживання владою або службовим становищем);
- статтею 364-1 (зловживання повноваженнями службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми);
- статтею 365-2 (зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги);
- статтею 366-2 (декларування недостовірної інформації);
- статтею 366-3 (неподання суб'єктом декларування декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування);
- статтею 368 (прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірно вигоди службовою особою);
- статтею 368-3 (підкуп службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми);
- статтею 36-4 (підкуп особи, яка надає публічні послуги);
- статтею 36-5 (незаконне збагачення);
- статтею 369 (пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі);
- статтею 369-2 (зловживання впливом).

Перелік правопорушень, пов'язаних з корупцією, за вчинення яких передбачено адміністративну відповідальність

Відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення адміністративна відповідальність передбачена за:

- порушення обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності (стаття 172-4);
- порушення встановлених законом обмежень щодо одержання подарунків (стаття 172-5);
- порушення вимог фінансового контролю (стаття 172-6);
- порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (стаття 172-7);
- незаконне використання інформації, що стала відома особі у зв'язку з виконанням службових повноважень (стаття 172-8);
- порушення встановлених законом обмежень після припинення повноважень члена Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (стаття 172-8-1);
- невжиття заходів щодо протидії корупції (стаття 172-9);
- порушення заборони розміщення ставок на спорт, пов'язаних з маніпулюванням офіційним спортивним змаганням (стаття 172-9-1);
- порушення законодавства у сфері оцінки впливу на довкілля (стаття 172-9-2);
- невиконання законних вимог (приписів) Національного агентства з питань запобігання корупції (стаття 188-46);
- порушення порядку надання або отримання внеску на підтримку політичної партії, порушення порядку надання або отримання державного фінансування статутної діяльності політичної партії, порушення порядку надання або отримання фінансової (матеріальної) підтримки для здійснення передвиборної агітації або агітації референдуму (стаття 212-15);
- порушення порядку подання фінансового звіту про надходження і використання коштів виборчого фонду, звіту партії про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру (стаття 212-21).

Перелік правопорушень, пов'язаних з корупцією, за вчинення яких може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності (не є виключним)

1. Неприйняття антикорупційної програми, неподання на погодження антикорупційної програми Національному агентству (стаття 19 Закону).

2. Обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища (стаття 22 Закону).

3. Обмеження та запобігання одержанню подарунка, неправомірної вигоди та поводження з ними (статті 23 – 24 Закону).

4. Обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності (стаття 25 Закону).

5. Обмеження після припинення діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави, місцевого самоврядування (стаття 26 Закону).

6. Обмеження спільної роботи близьких осіб (стаття 27 Закону).

7. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (статті 28 – 34 Закону).

8. Порушення правил етичної поведінки (статті 38–44 Закону).

9. Недотримання вимог статті 53 Закону:

- розголошення інформації про викривача;

- відсутність умов для повідомлень про порушення вимог Закону іншою особою, зокрема через спеціальні телефонні лінії, офіційні вебсайти, засоби електронного зв'язку;

- невиконання вимог розгляду анонімного повідомлення;

- відсутність негайного реагування у вигляді письмового повідомлення про вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення спеціально уповноваженого суб'єкта у сфері протидії корупції.

10. Недотримання вимог щодо організації проведення спеціальної перевірки (статті 56-58 Закону).

11. Невиконання службового розслідування стосовно особи, яка вчинила корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення (ч. 3 ст. 65-1 Закону).

12. Недотримання вимог щодо незаконних актів і правочинів (стаття 67 Закону).

ПАМ'ЯТКА щодо правового статусу, прав та гарантій захисту викривача

Викривач – особа, яка повідомила про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції», вчинених іншою особою, якщо така інформація стала їй відома у зв'язку з її діяльністю, проходженням нею служби чи навчання.

Важливо!

- **викривач** – це фізична особа (громадянин України, іноземець, особа без громадянства), яка має переконання, що інформація є достовірною;
- **повідомлення викривача** має містити інформацію про факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції», тобто такі фактичні дані, що підтверджують можливе вчинення правопорушення та можуть бути перевірені (зокрема, це відомості про: обставини правопорушення, місце і час його вчинення, особу, яка його вчинила, тощо);
- інформація стала відома викривачу у зв'язку з його трудовою, професійною, господарською, громадською, науковою діяльністю, проходженням служби чи навчання, участю у передбачених законодавством процедурах, які є обов'язковими для початку такої діяльності, проходження служби чи навчання.

Викривач має такі права:

- ✓ бути повідомленим про його права та обов'язки;
- ✓ на отримання інформації про стан та результати розгляду;
- ✓ подавати докази, давати пояснення, свідчення або відмовитися їх давати;
- ✓ на безоплатну правничу допомогу у зв'язку із захистом прав викривача;
- ✓ на відшкодування витрат у зв'язку із захистом прав викривачів, витрат на адвоката та судовий збір;
- ✓ на конфіденційність та анонімність;
- ✓ на забезпечення безпеки щодо себе та близьких осіб, майна та житла у разі загрози життю і здоров'ю або на відмову від таких заходів; на винагороду;
- ✓ на отримання психологічної допомоги;
- ✓ на звільнення від юридичної відповідальності у визначених випадках.

Викривач має такі гарантії:

✓ захист трудових прав викривача (заборона звільнення чи примушення до звільнення, притягнення до дисциплінарної відповідальності, інших негативних заходів впливу (переведення, атестація, зміна умов праці, відмова у призначенні на вищу посаду, зменшення заробітної плати тощо) або загрози таких заходів впливу у зв'язку з повідомленням про корупцію .

✓ виплати заробітку за час вимушеного прогулу та грошових компенсацій за порушення його трудових прав.

Викривач може звернутися за захистом своїх прав до:

– уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи) з питань запобігання та виявлення корупції в установі (для забезпечення захисту від застосування негативних заходів впливу з боку керівника або роботодавця);

– Національного агентства з питань запобігання корупції (для забезпечення правового та іншого захисту, перевірки дотримання законодавства з питань захисту викривачів, внесення приписів з вимогою про усунення порушень трудових та інших прав викривача і притягнення до відповідальності осіб, винних у порушенні їхніх прав, у зв'язку з такими повідомленнями);

– правоохоронних органів (для захисту життя, житла, здоров'я та майна);

– центрів безоплатної правничої допомоги (для отримання безоплатної вторинної правничої допомоги);

– суду (для захисту своїх прав і свобод).

Пам'ятку вручено та з нею ознайомлено:

_____ (дата)

_____ (підпис)

_____ (ПІБ працівника)

ПАМ'ЯТКА

щодо розгляду повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»

Викривач може самостійно обрати, через які канали подати повідомлення: внутрішні, регулярні чи зовнішні.

Важливо:

- викривач може подати повідомлення як із зазначенням авторства, так і анонімно;
- повідомлення підлягає розгляду, якщо воно містить фактичні дані, які можуть бути перевірені;
- якщо наведена у повідомленні інформація стосується керівника установи, таке повідомлення у 3-денний строк надсилається суб'єкту, уповноваженому розглядати або розслідувати факти, викладені у повідомленні, про що інформується заявник;
- якщо наведена у повідомленні інформація стосується уповноваженої особи установи, порядок розгляду такого повідомлення визначається керівником установи.

Порядок (процедура) розгляду повідомлень в установі

Викривач подав повідомлення

- якщо розгляд повідомлення не належить до компетенції органу або юридичної особи – про це орган або юридична особа інформує викривача у **3-денний строк**
- якщо повідомлення містить факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень – орган або юридична особа **упродовж 24 годин** письмово повідомляє спецсуб'єкта (прокуратуру, НПУ, НАЗК, НАБУ) або ДБР

Попередній розгляд повідомлення через зовнішні або внутрішні канали повідомлень

• Повідомлення підлягає попередньому розгляду у **строк не більше ніж десяти робочих днів** з дня внесення інформації до Єдиного порталу повідомлень викривачів

• Якщо під час попереднього розгляду повідомлення буде встановлено, що воно не відповідає вимогам Закону України «Про запобігання корупції» (не містить фактичних даних про можливе вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції», які можуть бути перевірені), його розглядатимуть відповідно до Закону України «Про звернення громадян».

• Якщо під час попереднього розгляду повідомлення буде встановлено, що його розгляд не належить до компетенції установи, до якої воно надійшло, подальший розгляд припиняється, а заявник інформується про це з роз'ясненням, куди можна звернутися;

• У разі підтвердження за результатами попереднього розгляду викладеної у повідомленні інформації винні особи притягаються до дисциплінарної відповідальності. Дисциплінарне провадження триває 30 (45) днів з дня завершення попереднього розгляду.

• Якщо під час попереднього розгляду виявлено ознаки корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією, матеріали передаються спеціально уповноваженому суб'єкту у сфері протидії корупції або Державному бюро розслідувань

Заявнику надається детальна інформація про результати попереднього розгляду та дисциплінарного провадження у **3-денний строк** з дня завершення розгляду повідомлення, закриття дисциплінарного провадження.

Пам'ятку вручено та з нею ознайомлено:

(дата)

(підпис)

(ПІБ працівника)

Опитувальник викривача при здійсненні ним усного повідомлення для фіксації отриманої інформації

Ми прагнемо створити найбільш сприятливі умови для повідомлення інформації про факти ймовірних корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень, швидкого об'єктивного реагування на повідомлення. З цією метою розроблено даний документ.

Відповіді на поставлені дозволять структурувати інформацію, яку Ви бажаєте повідомити, і подати у зручній для швидкого реагування формі.

Бажаю повідомити інформацію про себе?*

Ні**

Так, моє прізвище, ім'я, по-батькові: _____

** Ви можете здійснити повідомлення анонімно або із зазначенням авторства. У випадку, якщо ви повідомите інформацію про себе, нам буде легше захистити Ваші права і забезпечити гарантії їх захисту.*

***Додатково, див. роз'яснення Національного агентства від 14.07.2020 №7 «Щодо особливостей перевірки повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень».*

Контактна інформація*

тел. _____

адреса _____

e-mail _____

**Зазначені поля не є обов'язковими для заповнення, але якщо особа бажає отримати відповідь на повідомлення про корупцію, їй необхідно надати адресу для зворотнього зв'язку.*

Я є працівником органу, про порушення в якому здійснюється повідомлення*:

Ні

Так

моя посада**:

** Відповідь на дане питання впливає на обсяг Ваших прав та гарантій їх захисту як викривача.*

*** Вказуєте за бажанням.*

Я не є працівником органу, про порушення в якому здійснюється повідомлення, але інформація стала відома у зв'язку з моєю*:

професійною діяльністю;

господарською діяльністю;

громадською діяльністю;

науковою діяльністю;

проходженням служби чи навчання;

участю у передбачених законодавством процедурах, які є обов'язковими для початку такої діяльності, проходження служби чи навчання;

інше **

**Відповідь на це питання важлива для того, щоб вирішити чи наявні у Вашому повідомленні визначені Законом ознаки викривача. Додатково, див. роз'яснення Національного агентства від 23.06.2020 №5 «Щодо правового статусу викривача».*

*** Впишіть власний варіант наприклад: зі слів третіх осіб, як результат самостійно здійсненого аналізу, з інформації, розміщеної в мережі інтернет, тощо. В такому випадку з високою ймовірністю можна стверджувати про відсутність у Вас визначених законом ознак викривача. Хоча остаточний висновок буде зроблено лише після перевірки інформації, що міститься в повідомленні.*

Я можу описати зміст правопорушення?

Ні

Так, а саме: _____

Мені відомо коли відбулися описані мною обставини?

Ні

Так, мені відомо: _____

Мені відомі особи причетні до того що сталося?

Ні

Так, відомі, а саме:* _____

**При можливості вкажіть посаду, яку займає згадана особа.*

Повідомлені фактичні дані підтверджують наступні докази:

документи: _____

свідчення осіб: _____

повідомлення в засобах масової інформації: _____

аудіо та відеоматеріали

інше: _____

Я можу додати до повідомлення копії згаданих доказів або вказати загальнодоступне джерело інформації?

Ні

Так, я можу надати:

На мою думку повідомлена інформація містить ознаки:

1) корупційного кримінального правопорушення:

Ні

Так, а саме: _____

2) адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією:

Ні

Так, а саме: _____

3) іншого порушення Закону України «Про запобігання корупції»:

Ні

Так, а саме: _____

На моє переконання, існує загроза моєму життю, житлу, здоров'ю та майну чи близьким особам?

Ні

Так, таке переконання підтверджують наступні обставини:

ОПИТУВАЛЬНИЙ ЛИСТ

Посадовим особам під час отримання повідомлень про порушення вимог Закону під час особистого прийому громадян та телефонним зв'язком рекомендується використовувати цей опитувальний лист для фіксації довідкової інформації.

Перелік питань:

1) Ім'я та контактна інформація.

Ви готові надати нам свою контактну інформацію? Ця інформація не буде передаватись нікому без Вашої прямої згоди. Ви також може залишитися анонімним; однак зауважте, що розслідування справи часто вимагає додаткової інформації і може виникнути необхідність зв'язатися з Вами, а це можливо тільки якщо ми матимемо Вашу контактну інформацію. Ім'я, прізвище, контактна інформація (номер телефону, електронна адреса), рід занять, стать, вік.

2) У чому Ви бачите прояв корупції?

Надайте детальний опис випадку. Прізвище, Ім'я та по-батькові особи, яка вчинила корупційне правопорушення, його місце роботи та посада.

3) Чи стосується випадок: електронних декларацій, конфлікту інтересів, порушень антикорупційних законів, іншого питання (спробуйте зазначити категорію)?

4) Де і в якому регіоні стався випадок (область, місце, організація)?

5) Коли стався випадок (час)?

6) Коли та яким чином Ви дізналися про цей випадок? Із яких джерел надійшла інформація?

7) Чи знають інші люди про цей випадок? Якщо так, чи можете Ви сказати, хто саме, їх контактна інформація?

8) Чому, на Вашу думку, цей випадок включає неправомірне або навіть злочинне діяння?

9) Чи траплялися такі випадки в минулому? Якщо так, чи надавалося повідомлення про них раніше, і які заходи були вжиті у зв'язку із ними?

10) Чи обіцялася або надавалася комусь перевага в описаному випадку? Якщо так, хто і кому обіцяв чи надавав перевагу? Що було обіцяно, чому і яким чином відповідним особам/організаціям обіцялася або надавалася перевага?

11) Чому Ви вирішили повідомити про цей випадок? Яким чином інформація може бути підтверджена? Можливість надати докази, документи?

12) Чи надавалася інформація про зазначений вище випадок кудись ще? Якщо так, куди/кому?

13) Чи бажаєте Ви щось додати?

Схема стандартної процедури розгляду повідомлень
про порушення вимог Закону

